

لطایف الطوائف (۲)

گردآوری: رحمت الله رضایی
ویراستار: سیده زینب جوادی

انتشارات خلاق

سرشناسنامه	فخرالدین صفی، علی بن حسین. ۸۶۸ - ۹۳۹ ق.
عنوان قرارداد	لطایف الطوائف. برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	لطایف الطوائف / گردآوری رحمت الله رضایی
مشخصات نشر	ویراستار سیده زینب جوادی
مشخصات ظاهری	تهران: خلاق، ۱۳۸۹.
شابک	۱۱۲ ص.
وضعیت فهرستویی	ج (۱) ۲۱۵ - ۵۹۲ - ۹۷۸۶۰۰
موضوع	ج (۲) ۲۲۲ - ۵۹۲ - ۹۷۸۶۰۰
موضوع	فیفا
شناسنامه افزوده	طغز فارسی -- قرن ۱۰ ق.
رده بندی کنگره	اطلیفه های فارسی -- قرن ۱۰ ق.
رده نشر دیوبی	رضایی، رحمت الله. ۱۳۶۳ گردآورنده
شماره کتابشناسی ملی	۱۳۸۹ / ۴۴ / ۴۶ PIR
	۸۵۷/۴
	۲۱۴۳۶ - ۹

نشر خلاق با همکاری انتشارات پل

انتشارات خلاق

نام کتاب: لطایف الطوائف (۲)

گردآوری: رحمت الله رضایی

ویراستار: سیده زینب جوادی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه چاپ: سجده

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱ شابک: ۲۲۲ - ۵۹۲ - ۹۷۸۶۰۰

مرکز پخش: بوک شاب، خیابان انقلاب، خ دانشگاه، تقاطع لبانی، پ ۱۰۱
تلفن مرکز پخش: ۲۰ - ۶۶۴۷۷۳۱۹

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان لبانی، بین خیابان دانشگاه و فخر رازی
پلاک ۱۷۴، طبقه ۲، واحد ۴ تلفن: ۰۸ - ۶۶۴۶۹۶ - ۶۶۹۵۹۹۷۱

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ می باشد»

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۱	 داستان یکم
۱۱	 مرد نقرس
۱۵	 داستان دوم
۱۵	 یعقوب لیث و مرد ثروتمندی که فقیر شد
۱۷	 داستان سوم
۱۷	 پیرزن و هارون الرشید
۱۹	 داستان چهارم
۱۹	 زن شجاع و حجاج
۲۱	 داستان پنجم
۲۱	 عرب زشت روی
۲۱	 داستان ششم
۲۳	 مکان با برکت
۲۵	 داستان هفتم
۲۵	 نگاه در آتش جهنم
۲۷	 داستان هشتم
۲۷	 حجاج و مرد شتریان

داستان نهم	۳۱
خلیفه و مرغ بریان	۳۱
داستان دهم	۳۳
جواب دندان شکن	۳۳
داستان یازدهم	۳۵
اصمعی و هارون الرشید	۳۵
داستان دوازدهم	۳۹
عرب و محکمه قاضی	۳۹
داستان سیزدهم	۴۱
مردی که می خواست با عجله نماز بخواند	۴۱
داستان چهاردهم	۴۳
عرب و مرد خسیس	۴۳
داستان پانزدهم	۴۷
نصیحت جالب	۴۷
داستان شانزدهم	۴۹
معاویه بر منبر	۴۹
داستان هفدهم	۵۱
حرفهای جالب مولانا قطب الدین	۵۱
داستان هجدهم	۵۳
مولانا و عیادت مسیحی	۵۳
داستان نوزدهم	۵۵
مولانا در محله یهودیان	۵۵
داستان بیستم	۵۷
چشم های زیبا	۵۷
داستان بیست و یکم	۵۹

۵۹	زرنگی قاضی
۶۱	داستان بیست و دوم
۶۱	طلبکار بی حواس
۶۳	داستان بیست و سوم
۶۳	دانشمند عجول
۶۵	داستان بیست و چهارم
۶۵	زرنگی ایاس در قضاوت
۶۷	داستان بیست و پنجم
۶۷	حجاج ظالم و قسم غلط
۶۹	داستان بیست و ششم
۶۹	شوخی مأمون و جواب رویای دانشمند
۷۱	داستان بیست و هفتم
۷۱	انگشتری نگین
۷۳	داستان بیست و هشتم
۷۳	لقمان حکیم
۷۵	داستان بیست و نهم
۷۵	طبابت زکریای رازی با سیماب
۷۷	داستان سیام
۷۷	مرده‌ای که زنده شد
۸۱	داستان سی و یکم
۸۱	نان سوخته
۸۳	داستان سی و دوم
۸۳	بیمار شوخ طبع
۸۵	داستان سی و سوم
۸۵	مودرد

۸۷	داستان سی و چهارم
۸۷	طیب و قبرستان
۸۹	داستان سی و پنجم
۸۹	انگشتر و ستاره شناس
۹۱	داستان سی و ششم
۹۱	ستاره شناس وفادار
۹۳	داستان سی و هفتم
۹۳	تعمیر خواب استغفار
۹۵	داستان سی و هشتم
۹۵	خواب متوکل
۹۷	داستان سی و نهم
۹۷	بال جبرئیل
۹۹	داستان چهلم
۹۹	نصیحت های خلیفه
۱۰۱	داستان چهل و یکم
۱۰۱	حافظ و امیر تیمور
۱۰۳	داستان چهل و دوم
۱۰۳	شاعر پُرو
۱۰۵	داستان چهل و سوم
۱۰۵	شاعر دزد
۱۰۷	داستان چهل و چهارم
۱۰۷	محمد و ایاز
۱۰۹	داستان چهل و پنجم
۱۰۹	رشید و طواط و سلطان سنجر

■ مقدمه

«فخرالدین علی بن مولانا حسین الکاشفی» متخلص به «صفی» نویسنده‌ی خوش ذوق کتاب «لطایف الطوائف» است که در قرن نهم و دهم هجری قمری می‌زیسته است.

فخرالدین علی صفی در حدود سال هشتصد و شصت و هشت هجری قمری در شهر «هرات» به دنیا آمد و بعد از این که تحصیلات مقدماتی و علوم اسلامی را نزد پدرش «کمال‌الدین حسین واعظ کاشفی» یاد گرفت، به شاعری و نویسندگی اشتغال پیدا کرد.

او یکی از پیروان فرقه‌ی «نقشبندیه» منسوب به خواجه «بهاء‌الدین نقشبند» بود و به خاطر این که به بزرگان این فرقه لقب «خواجه» می‌دادند، این فرقه به «سلسله خواجهگان» هم معروف است.

ارتباط فخرالدین علی صفی با فرقه‌ی نقشبندیه باعث ازدواج او با دختر «خواجه محمد اکبر» معروف به «خواجه کلان» شد. خواجه محمد کلان مرد ادیب و دانشمندی بود که دختر دیگرش همسر جامی، شاعر

معروف قرن نهم بود.

کتاب لطایف الطوائف یکی از مهمترین آثار فخرالدین علی صفی است که حاوی داستان‌ها، لطیفه‌ها و سخنان بامزه و ظریفی است که خیلی از آنها حتی تا امروز در بین مردم رواج دارد. این کتاب در چهارده باب نوشته شده است که هر کدام از این باب‌ها از چند فصل تشکیل می‌شود. مؤلف این کتاب در ابتدا سخنان لطیفی از پیامبر اکرم (ص) را با دیگران نقل می‌کند و در فصل‌های بعد سخنان و داستان‌های لطیف امامان شیعه را می‌نگارد و بعد از آن حکایت‌ها و لطیفه‌های عبرت‌آمیزی از پادشاهان و وزیران و واعظان و همین‌طور قاضیان و حکیمان و طبیبان و شاعران و بخیلان را نقل می‌کند.

بیشترین بخش‌های لطایف الطوائف را نکته‌های ادبی تشکیل می‌دهد که نکته‌های آن یا اشاره به آیاتی از قرآن مجید است و یا استفاده از تناسب کلمات و بازی با الفاظ که با ظرافتی خاص بیان شده است.

مطالب این کتاب داستان‌هایی است که در طول قرن‌ها به وجود آمده و مؤلف به منظور خاصی آن را از میان کتب قدیمان جمع آوری کرده و همین‌طور اطلاعات و آگاهی‌ها زمان خود را به آن اضافه ساخته است. این کتاب گنجینه‌ای پر از امثال و حکم و نوادر و موعظه‌ها و لطیفه‌ها و ظرافت‌هایی است که شعرا و نویسندگان و خطیبان در گنجینه‌ها و نوشته‌های خود به آنها نیاز زیادی دارند. به گفته‌ی مرحوم «احمد گلچین معانی» که در سال هزار و سیصد و سی و شش این کتاب را از روی نسخه‌های خطی جمع آوری و تصحیح کرده است، برای مبتلایان به امراض

عصبی و روانی داروی شفابخشی است که به آسایش فکر و آرامش خاطرشان کمک‌های مؤثری خواهد کرد.

فخرالدین صفی غیر از کتاب لطایف الطوائف، پنج کتاب دیگر نیز تألیف کرده است که نام‌های آنها از این قرار است:

۱- رَشحات عین الحیات: این کتاب در سال نهصد و نه هجری قمری نوشته شده و موضوع آن در احوال سلسله نقشبندیه می‌باشد که در هند به چاپ رسیده و «محمد بن محمد بن شریف» هم آن را به ترکی ترجمه کرده است.

۲- انیس عارفین: کتابی در موعظه و نصیحت و تفسیر بعضی از آیات و احادیث و قصه‌ها می‌باشد که مؤلف آن را در اواخر عمرش نگاشته است.

۳- منظومه‌ی محمود و ایاز: که بر وزن ابلی و مجنون نظامی سروده شده است.

۴- حرز الامان من فتنة الزمان: در خواص آیات و حروف مقطعه قرآنی.

۵- کشف الاسرار: که خلاصه و شرح کتاب اسرار قاسمی تألیف پدرش مولانا حسین واعظ است که آن هم در هند چاپ شده است.

مجموعه‌ای که پیش رو دارید، گلچینی از داستان‌های زیبای این کتاب است که به فرا خورده‌ی سنی نوجوانان انتخاب شده است و گردآورنده‌ی آن امیدوار است خواندن داستان‌های زیبای این کتاب، پلی به سوی آشنایی با این کتاب زیبا و خواندنی باشد.